

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Václava Roučky a Mgr. Jaroslava Škopka ve věci

žalobce: **nezletilý N.Q.V.**, narozený dne ...
bytem ...
zastoupený zákonnou zástupkyní ...
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 5. 2018, č.j. MV-41451-6/SO-2018

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Platnost povolení k trvalému pobytu byla žalobci podle § 77 odst. 2 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění účinném do 14. 8.

2017 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zrušena a podle § 77 odst. 3 téhož zákona byla žalobci stanovena lhůta k vycestování z území České republiky 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí [rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 19. 2. 2018, č.j. OAM-911-18/ZR-2017, ve spojení s rozhodnutím Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 16. 5. 2018, č.j. MV-41451-6/SO-2018].

2. Podle § 77 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců Ministerstvo vnitra platnost povolení k trvalému pobytu zruší, jestliže byla zrušena platnost povolení k trvalému pobytu uděleného tomu, kdo o cizince, držitele tohoto povolení, pečoval, za podmínky, že toto rozhodnutí bude přiměřené z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince.

Žalobní body

3. Podle žalobce nelze souhlasit se závěry žalované a správního orgánu prvního stupně ohledně hodnocení přiměřenosti dopadů zrušení platnosti žalobcova povolení k trvalému pobytu do jeho rodinného a soukromého života.
4. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2013, č.j. 8 As 68/2012-39, vyplývá, že správní orgány mají povinnost posoudit dopady rozhodnutí o zrušení pobytu ve značně široké míře (§ 174a zákona o pobytu cizinců). Správní orgán prvního stupně však na tuto svou povinnost naprosto nedbal a celé posouzení provedl ve velmi omezené míře a argumentoval naprosto nepodloženými tvrzeními, domněnkami a absurdními závěry (např. že se žalobce v návaznosti na nebezpečí ze strany otce nemusí spolu s matkou vracet do země původu, tj. do Vietnamu, ale že můžou společně odcestovat do jiných států nacházejících se mimo území Evropské unie). Pouhé opakované konstatování správního orgánu, že napadené rozhodnutí není nepřiměřené, samozřejmě neznamená, že k této nepřiměřenosti skutečně nedojde. Na okraj žalobce zmiňuje, že správním orgánem prvního stupně bylo rovněž uváděno, že mu nejsou známy žádné jiné rodinné vazby žalobce v ČR než jeho matka. Ta přitom při svém výsledku uvedla, že v ČR žije také její starší bratr, tedy žalobcův strýc.
5. Téměř totožného postupu se dopustila i žalovaná. Vedle potvrzení nezákonného rozhodnutí správního orgánu prvního stupně rovněž rezignovala na řádné posouzení přiměřenosti dopadu zrušení platnosti žalobcova povolení k trvalému pobytu a dospěla k závěrům zcela neodpovídajícím realitě. Žalovaná např. uvedla, že „skutečnost, že v zemi původu žijí prarodiče odvolatele a jeho druhý zákonný zástupce značí významné rodinné vazby v zemi původu“. Matka žalobce přitom při svém výsledku uvedla, že její manžel, druhý zákonný zástupce žalobce, ubližoval jí i žalobci, a proto od něj odešli. Pokud žalovaná uvádí, že tyto skutečnosti nebyly v řízení prokázány, žalobce bohužel nezná jinou cestu, jak by tyto skutečnosti mohl prokázat. Lze však odkázat na protokol o výsledku, ze kterého je patrné silné citové rozrušení v souvislosti s popisem těchto okolností (tyto informace mimo jiné správní orgán prvního stupně při citacích z tohoto protokolu ve svém rozhodnutí vynechal).
6. Nepřípustné je také odůvodňování přiměřenosti dopadů rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu možnostmi realizace pobytu jiným pobytovým oprávněním (viz výše uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu). Navíc podání žádosti o nižší pobytové oprávnění, jak dále doplňuje Nejvyšší správní soud, probíhá výhradně na zastupitelských úřadech, a tudíž by byl žalobce nucen vycestovat do země původu a tam čekat na vydání povolení, což může být samozřejmě s ohledem na výše uvedené opět nepřiměřené.

7. Podle žalobce rovněž není z hlediska přiměřenosti rozhodnutí rozhodné, na základě jakého oprávnění zde jeho matka pobývá. Podstatný je faktický stav, a to jejich společné soužití v ČR.
8. Podle názoru žalobce je každopádně zrušení jeho povolení k trvalému pobytu zcela nepřiměřené. Žalobce má v ČR pevné vazby, a to zejména rodinné a sociální. Žalobce zde žije se svou matkou, paní L.T.N., nar. ... Na své matce je vzhledem ke svému věku zcela závislý. V současné době již navštěvuje základní školu a má zde také přátele. V České republice dále žije jeho strýc, starší bratr jeho matky. Žalobce dále uvádí, že jeho matka žije na území České republiky od roku 2002 a veškeré její soukromé a po dobu povoleného pobytu i ekonomické vazby jsou spjaté právě s tímto územím. Zrušení povolení k trvalému pobytu by tak pro žalobce znamenalo závažnou újmu v podobě narušení všech těchto vazeb. Nuceným vycestováním a návratem do Vietnamu by žalobci rovněž hrozila újma ze strany jeho otce, který ubližoval jeho matce i jemu, což bylo důvodem, proč od něj odešli. V souvislosti se zdravotním stavem má žalobce problémy se žaludkem a očima. V ČR se mu nepochybně dostává mnohem kvalitnější zdravotní péče než v zemi původu.
9. Napadené rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je tak v souvislosti s výše uvedenými skutečnostmi v rozporu s § 2 odst. 4 správního řádu a v nesouladu s čl. 3 a 9 Úmluvy o právech dítěte.
10. Žalobce ve svém odvolání namítal, že správní orgán prvního stupně měl za účelem řádného zjištění skutkového stavu (zejména s ohledem na skutečnosti uvedené matkou žalobce při jejím výslechu, tedy že ze strany žalobcova otce docházelo k týrání jak matky, tak jeho samotného, což mělo zjevné psychické dopady do života žalobce i jeho matky) pro zohlednění přiměřenosti vydaného rozhodnutí minimálně provést šetření Orgánem sociálně-právní ochrany dětí. Správní orgány jsou povinny zjistit skutkový stav v rozsahu požadovaném v § 3 správního řádu, což se však v tomto případě nestalo, když sám správní orgán prvního stupně uvádí, že *„během správního řízení nebyla jednoznačně prokázána skutečnost, že by docházelo k násilí ze strany manžela matky účastníka řízení“*. Došlo tak k porušení zásady materiální pravdy obsažené v § 3 správního řádu. Napadené rozhodnutí je podle žalobce nepřezkoumatelné, jelikož se žalovaná s touto odvolací námitkou nevypořádala. Popsala, jak může žalobce v souvislosti s „rodinnými problémy“ (!) postupovat v zemi původu, vůbec se však nezabývala samotnou námitkou nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Došlo tak k porušení § 68 odst. 3, resp. § 89 odst. 2 správního řádu.

Vyjádření žalované k žalobě

11. Žalovaná se domnívá, že k projednání žaloby by měl být místně příslušným Městský soud v Praze a že by se mohlo jednat o opožděnou žalobu.
12. Žalovaná se ztotožňuje se skutkovými zjištěními i právní kvalifikací předcházejících rozhodnutí správních orgánů obou stupňů. V podrobnostech odkazuje na obsah napadeného rozhodnutí a na spisový materiál. Žaloba nepřináší žádnou novou relevantní argumentaci, která by správnost napadeného rozhodnutí zpochybňovala.
13. Žalobce svého strýce neoznačil za vazbu, která by napadeným rozhodnutím byla nepřiměřeně zasažena. Žalobce se svým strýcem nežil ve společné domácnosti. S ohledem na nízký věk žalobce je po zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu matky žalobce a zjištěné existenci pobytu otce v zemi původu v souladu se smyslem a účelem ustanovení § 77 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců, aby žalobce pozbyl povolení k trvalému

pobytu. Žalobce i jeho rodiče jsou občany Vietnamské socialistické republiky, tudíž mohou žít v zemi původu. Není v zájmu žalobce, aby na území pobýval v situaci, kdy jeho zákonná zástupkyně pozbyla pobytové oprávnění a již zde není oprávněna pobývat. Vzhledem k nelegálnímu pobytu na území matky žalobce lze očekávat nutnost jejího vycestování z území zpět do země původu. Matka žalobce nemá na území legální příjem. V zemi původu žijí prarodiče žalobce. Šetření OSPOD by nemohlo nic změnit na skutečnosti, že je dán důvod pro zrušení trvalého pobytu a že žalobce na území nemá zákonného zástupce s pobytovým oprávněním. Vzhledem k nízkému věku žalobce je jeho další pokračování v pobytu na území představitelné pouze, pokud by na území měl zákonného zástupce, jenž zde bude pobytově pevně zakotven. Takovou osobou však není ani jeho matka ani jeho otec. Žalobce nemůže být na území, s ohledem na jeho nízký věk, osobou, jež zde má veškeré ekonomické vazby. Žalobce nemůže být výdělečně činný, neboť je sedmiletým dítětem. Existence rodinných problémů s otcem v zemi původu není důvodem pro nepřiměřený dopad do rodinného a soukromého života žalobce. V případě, že by hrozila vycestováním do země původu hrozba vážné újmy žalobci či jeho matce, mohou tito využít instituty k ochraně (např. mezinárodní ochrana). Žalovaná ve svém rozhodnutí poukázala na možnosti, jimiž mohou být řešeny problémy rodiny v zemi původu.

Jednání před soudem

14. Při jednání před soudem dne 20. 11. 2019 zástupkyně žalobce a žalovaná zopakovaly, doplnily a prohloubily své argumentace uplatněné v žalobě a ve vyjádření žalované k ní.

Posouzení věci krajským soudem

15. K místní příslušnosti k projednání žaloby soud konstatuje, že ve smyslu § 172 odst. 7 části věty první před středníkem zákona o pobytu cizinců k řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí je místně příslušný zásadně krajský soud, v jehož obvodu je cizinec v den podání žaloby hlášen k pobytu.
16. Ke lhůtě pro podání žaloby soud konstatuje, že ve smyslu § 172 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců musí být žaloba proti správnímu rozhodnutí podána zásadně do 30 dnů od doručení rozhodnutí správního orgánu v posledním stupni. V daném případě bylo rozhodnutí správního orgánu v posledním stupni doručeno žalobci dne 17. 5. 2018. Posledním dnem lhůty pro podání žaloby tak byl 16. červen 2018 (sobota). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je podle § 40 odst. 3 věty první s. ř. s. posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Ve smyslu § 40 odst. 4 s. ř. s. je lhůta zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty zasláno soudu prostřednictvím držitele poštovní licence. Jelikož předmetná žaloba byla předána České poště, s.p., k doručení v pondělí 18. června 2018 (tj. nejbližší následující pracovní den), byla podána včas. Datum uvedené na prezentačním razítku zdejšího soudu tu není rozhodné.
17. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
18. Žaloba není důvodná.
19. Soud předně uvádí, že napadené rozhodnutí netrpí žádnými z nedostatků zakládajících neodůvodněnost či nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Důvody, které žalovanou vedly k zamítnutí odvolání a potvrzení prvoinstančního rozhodnutí, jsou z odůvodnění spolehlivě seznatelné. Odvolací správní orgán vyličil konkrétní skutkové okolnosti, o něž své rozhodnutí opřel, uvedl úvahy, kterými se řídil při posouzení důvodnosti odvolání, a

popsal závěry, ke kterým na základě těchto úvah dospěl.

20. Zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců vyžaduje splnění dvou podmínek: 1) zrušení pobytového oprávnění toho, kdo o cizince pečuje, a 2) rozhodnutí o zrušení pobytového oprávnění musí být přiměřené z hlediska jeho zásahu do soukromého a rodinného života cizince.
21. Pečující osobou, jejíž pobytové oprávnění bylo zrušeno, je matka žalobce. Dne 14. 12. 2011 jí byla podle § 77 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců zrušena platnost povolení k trvalému pobytu a podle § 77 odst. 3 téhož zákona stanovena lhůta k vycestování z území 14 dnů od právní moci rozhodnutí. První podmínka tak byla beze sporu splněna. Dne 30. 3. 2017 bylo z moci úřední s žalobcem zahájeno řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu. Pouze v rámci probíhajícího řízení pak bylo možné zkoumat splnění druhé podmínky.
22. Žalobce namítal, že se žalovaná nevypořádala s jeho námitkou ohledně nedostatečného zjištění skutkového stavu. Soud s tímto nesouhlasí a žalobní námitku shledal nedůvodnou. Z napadeného rozhodnutí je patrné, z jakých zjištění správní orgány vycházely. Je pravdou, že řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců je zahajováno z úřední činnosti, a jako takové je ovládáno převážně zásadou vyšetřovací, tzn. břemena tvrzení a důkazní jsou převážně přenesena na správní orgán, byť nikoliv absolutně, jelikož § 52 správního řádu předpokládá aktivní účast účastníků řízení v procesu dokazování a tvrzení. Z uvedeného tak vyplývá, že v řízení o zrušení pobytového statusu žalobce se předpokládá významná aktivita správního orgánu při zjišťování skutkového stavu (k tomu srov. § 50 a násl. správního řádu), čemuž ministerstvo dostalo tím, že zajistilo dostatek podkladů, které soud shledal za dostatečné pro vydání rozhodnutí. Zjištěný skutkový stav tak byl dostatečný pro vydání rozhodnutí, zejména pro posouzení přiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života žalobce.
23. Stěžejní námitkou žalobce je právě posouzení, resp. nedostatečné posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života. Jelikož zákon v tomto případě výslovně stanovuje jako podmínku pro zrušení pobytového oprávnění přiměřenost rozhodnutí z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života, byly správní orgány povinny toto zkoumat a vypořádat.
24. Z obsahu správního spisu je patrné, že žalobce je nezletilé nezaopatřené dítě, které je existenčně závislé na své matce, která v současné době nedisponuje platným povolením k pobytu na území. Žalobce se svou matkou pobýval nejméně od roku 2012 do 5. 4. 2016 ve své domovské zemi z přesně nezjištěných důvodů. Se svým otcem, rovněž občanem Vietnamské socialistické republiky, není v kontaktu.
25. Žalobce dále namítal, že na území žije jeho strýc. Sama skutečnost, že se na území České republiky nacházejí příbuzní žalobce, konkrétně tedy jeho strýc, však nepředstavuje v případě zrušení jeho pobytového oprávnění nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce. Z hlediska § 174a zákona o pobytu cizinců je rozhodující povaha a pevnost rodinných vztahů, kterou žalobce nijak neprokázal. Není tedy vůbec zřejmé, zda vztah k této osobě existuje nad rámec formálních příbuzenských vztahů.
26. Pokud jde o možnost realizace pobytu jiným pobytovým oprávněním, žalovaná ani prvostupňový orgán neodůvodňovaly přiměřenost dopadů rozhodnutí pouze tímto, jen svůj závěr o zachování podmínky přiměřenosti podpořily též zdůrazněním skutečnosti, že žalobci není rozhodnutím zakázán další pobyt na území, ale je mu odebráno nejvyšší

možné pobytové oprávnění. Jinými slovy, zrušením trvalého pobytu nedochází k vystavení nepřekonatelné bariéry mezi žalobcem a jeho rodinnými příslušníky pobývajících na území ČR (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2018, č.j. 9 Azs 94/2018-32).

27. Stran neprovedení navrhovaného šetření OSPOD soud uvádí, že dokumenty, které jsou obsaženy ve správním spise, jsou v rozsahu postačujícím pro závěry učiněné správními orgány, a tudíž nebylo nutné šetření OSPOD provést. Správní orgány zhodnotily vše, co v řízení vyšlo najevo, přičemž postupovaly v intencích závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 3. 2007, č.j. 3 As 32/2006-52, podle něhož *„záleží na správním orgánu, v jakém rozsahu bude zjišťovat skutkový stav. Provedení důkazu navrženého účastníkem tak může správní orgán odmítnout, je-li takový důkaz nadbytečný.“* Soud je tedy toho názoru, že i v tomto směru není žalované ani prvoinstančnímu správnímu orgánu co vytknout.
28. Soud v souvislosti s posuzováním přiměřenosti zmiňuje např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2019, č.j. 3 Azs 94/2018-32: *„Nejvyšší správní soud považuje dále za podstatné, ve shodě se stěžovatelkou, připomenout v kontextu kritérií § 174a zákona o pobytu cizinců svůj rozsudek ze dne 26. 2. 2014, č. j. 8 As 109/2013 – 34, v němž vyslovil, že „[s]právní orgán však nemusí v rozhodnutí výslovně vyjmenovat všech 11 [v citovaném ustanovení] uvedených kritérií a předjímat u některých případný dopad na rozhodnutí. Pokud například věk cizince nedává jakýkoli důvod považovat správní rozhodnutí z tohoto důvodu za specifické a takový důvod neplyne ani z průběhu řízení, není správní rozhodnutí nezákonné jenom proto, že správní orgán výslovně neuvedl, že ke kritériu věku nebylo zjištěno nic rozhodného.“ (důraz přidán). Citovaný závěr je třeba vnímat v souvislosti se stěžovatelkou zdůrazněnou skutečností, že žalobce o svých rodinných a soukromých poměrech neuvedl žádné konkrétní informace, kterými by zpochybnil zjištění ministerstva obsažená v jeho rozhodnutí a ve spisovém materiálu. ... Za uvedených okolností dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že správní orgány učinily dostatečná skutková zjištění rovněž z hlediska vazeb žalobce na území ČR, přičemž jejich závěry mají plnou oporu ve spisovém materiálu. Jestliže přitom žalobce za daného stavu neuvedl žádnou skutečnost, kterou by jejich závěry v daném bodě zpochybnil, respektive nezmínil takové aspekty svých vazeb na území ČR, které by pro nedostatečnost doposud porýžených podkladů bylo třeba objasnit mj. za pomoci jeho výsledku, nelze správním orgánům vytýkat, že k tomuto kroku pro jeho nadbytečnosti nepřistoupily.“*
29. Z citovaného rozsudku je patrné, že není třeba se vyjadřovat ke každému jednotlivému aspektu posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, jak je uvádí ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců, když zjištění ke konkrétnímu kritériu nic rozhodného nepřináší, ale je třeba zdůraznit to, co je rozhodné a jaký celkový závěr zjištěné skutečnosti opřené o důkazy přináší.
30. Z hlediska přiměřenosti zásahu rozhodnutí o zrušení pobytového oprávnění tak soud, stejně jako správní orgány obou stupňů, dospěl k závěru, že vzhledem k nízkému věku žalobce a jeho předchozímu dlouhodobému pobytu v zemi původu si na území České republiky nemohl vytvořit dostatečné soukromé vazby, naopak by nebylo v jeho zájmu, kdyby měl pobývat na území bez své matky. Dle zdejšího soudu tedy byla splněna i druhá zákonná podmínka pro zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců.
31. Vzhledem k uvedenému se soud ztotožnil se závěry správního orgánu I. stupně i žalované,

když námitky žalobce neshledal důvodnými.

Rozhodnutí soudu

32. Jelikož žaloba nebyla shledána důvodnou, soud ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Náklady řízení

33. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. by měla právo na náhradu nákladů řízení žalovaná, která měla ve věci plný úspěch. Jelikož však žalované žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 20. listopadu 2019

JUDr. PhDr. Petr Kuchynka, Ph.D. v.r.
předseda senátu